

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 31. октобра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Српском НАРОДНОМ позоришту.

Хеј и ти си дочекало
Један топал дан;
Из Пеште те погледио
Министарски длан:
„Одреци се свог имена,
Паk ћеш добит' Хан.“

Но зар вреде сви Ханови
Што их има свет,
Да им Србин прижртвује
Својих крила лет, —
Да се рад њи српско име
Баца у зачет?!

То ти не ћеш; — ал' не за то
Што си горд и хол.
За то само флактер шале
Меће на твој бол,
Ко ти вели: „Nessze semmi,
Nanem fogd meg jól.“

Ти се одсмеј на шаљивост
Таких планова.
Гледај скупи фонду своје
Више чланова;
Доживићеш данак правде
И без — Ханова.

Аргус.

„Ја се срдим на тебе.“

Позната је ова друштвена игрушица, у којој један на другом баца мараму, па му каже не само да се срди на њ, већ мора брзо наћи и узрока: зашто се срди. Овај за тим баца мараму тако исто

даље; може погодити њоме кога и у главу, — ал од марама глава не боли; и тако вам је та игра врло невина. Ту шала има толико права, да се очеже често чак и о збиљу. Ал игра остаје игра, и нико неће да се покаже да је љут, јер што прими слободно му је даље дати, и тако остане мирна. Бачка, мирна Босна, мирни сви седам краљевина, а општи мир је сада у моди.

То се игра обично у мањем друштву; ал пошто „Стармали“ има неограничену публику, то се у „Стармалом“ из те игре нико на свету не искључује, већ напротив узима се, као да су на близу.

Ајде дакле да почнемо:

I. Марама.

Један каплар. Извади мараму (можда баш ону, којом се Илка угушила) и баца је на Србију. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Зато што жандарима не даш каква велика посла.“

Србија. Баца мараму на Кобурга. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? „За то јер ти је ум за Македонијом а пут пред носом.“

Кобург. Баца мараму на арх. Радића. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер те нико не воли, као ни мене.“

Радић. Баца мараму на оца Иларијона. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер због тебе нам нису реверзи изишли из моде.“

Иларијон. Баца мараму на дијете Грујицу. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер си ме одучио писати шаљиво.“

Дијете Грујица. Баца мараму на „Стармалог.“ „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер се играш непартаичности.“

„Стармали.“ Баца мараму на Абуказема. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер си ме са свим заборавио.“

Аб указем. Баци мараму на Сару Бернардову. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — Што већеш да се угојиш.

Сара. Баци мараму на кр. Милана. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Што смо ја и ти највећи контрасти.

Кр. Милан подере мараму.

(У идућем броју долази: Марама друга).

Брачни разводи.

Кад човек баци своје наочаре по овоме свету, а он опажа на све стране неке разводе бракова и ако су сви већином такве природе (или неприроде,) да им не треба синод, ни конзисторија, и да им не помаже ни против ни пошн благослов ни савет.

Ето на пример Герман хоће да се брачно разведе са Јотом Грујићем а уједно му је тесно у митрополији, кад се Емилијан Радић у њој хоће да шири. За њих двојицу заиста и нема места. Они су као она два кабла на бунару: кад један увутра, онда други мора на поље. Тако се точак времена на светском бунару окреће.

Цар Виљем III. хоће брачно да се разведе са берлинским новинарима и градоначеоником, те ни не питајући београдску конзисторију изгрди он депутацију грађана и градоначеоника тако, да се чак и Мраша у Београду освртао и закљонио за званичне „Српске новине.“

Железнички влак, на ком је недавно цар руски путовао, развео се брачно од својих шина, искочио на страну и ни сам Мраша не мога да га састави, тако се сав распао (т. ј. влак), ма да је Мраши Христос казао: „Што ти на земљи саставиш, биће састављено и на небу.“ (Боље би било да је градитељима железнице строжије наложено, да боље и јаче

састављају оне шине, а не тек онако Бонтувски и Лендербаначки.)

За време Мите Ракића, министра финансије у Београду, и каса државна се брачно разводила од новца, те је сад и та каса постала удова и распштена као и краљ Милан.

Но и Мита Ракић се брачно развео са министарском столицом и изјављује у новинама да он није пијанац, карташ ни оно треће, но због тога је пао у немилост код краља Милана.

У Карловцима су многи благодјејавци развели се брачно са благодјејавијем; Герман им је био оно, што је Милану био Мраша, те је у званичним новинама изјавио Герман, да су га на то принудиле заповести, од којих једна гласи: „Гладног не нахранити, жедног не напојити“ и т. д.

И бечки илустрован лист „Немања“ се брачно развео са српском публиком. Кад краљ Милан даје тригелта келнерима у Бечком хотелу 2000 фор, а српским уредницима на потпомагање српске књижевности ни пет пара динарских, онда је наравна ствар, да ће и српска књижевност клонути под Мрашиим благословом бракоразводским.

И тако видимо данас на све стране брачне разводе и разведене бракове.

За то манимо се пребацивања краљу Милану, кад је то данас дух времена.

Него збиља имаћемо опет велику скупштину, као ону од 1858., пре управо 30 година. И онда је била баш као и сада о первозваном Андрији. Него она је скупштина извршила велику промену, па ваљда ће и ова промену — устава (ради чега се и сазива).

Артаксерксес.

ПОДЛИСТАК.

Како је брица Сапуновић дошао код барона на бал.

У крчми „код макове седмице“ седели су једног лепог вечера редовни гости при чаши вина, и разговарали се о политици и кромпирима, када уђе око 11 сахата ноћу брица Сапуновић и заиште гордо вина.

„Шта врага“, запита Бећаревић, „ваљда си добио на дутрији?“

„То не!“ одговори упитани, „него долазим управо с бала од барона, па сам с тога за данас аристократа.

„Ти с бала?“

„Дабогме! него шта ти мислиш! Кад је човек одважан, свуда доспе! Приповедаћу вам како је било. Де те помакните се мало!“

Видите, то је било сасвим просто. Пођем ја вечерас у фраку и белом прелуку мојој тетци на шездесетогодишњи рођен дан, јер се надам, да ће ми што оставити, када умре, па када дођем до куће бароново, видим сијасет каруца пред вратима, а из једних каруца сиђе врло лепа

госпођа са фризуром à la кошница, која је сада у моди, али тако лепа, да сам се сасвим занео, те станем да је посма-трам, но она брзо прође поред мене, а ја ти не будем лењ, него пођем за њом! На једанпут, када се обазрем, видим, да сам у великој дворани међу многим господом, где ниси могао ништа видети, осим ордена и крстова на прсима, генерала, француза и сваког ђавола. Још нисам од страха ни к себи дошао, кад ми се приближи послужитељ са сваковрсним посланицама, а ја ти не будем лењ, него смажем неколико чаша шампањца, као да сам код своје куће.

Наједанпут ми се приближи неки гроф или херцег, шта ли је врага био и рече: „Bonsoir Monsieur le comte, нисмо ли се ми у Бечу видели?“

„Може бити,“ одговорим ја, „у Бечу сам био две године.“

„Ви се здраво коцкате,“ упита херцег.

„Онако!“ рећем ја, „кад и кад по једну партију. Али шта радите? Од кад се нисмо видели!“

„Ла, ла!“ рече он, „ожењен сам са јесне veuve, хоћете л’ ми допустити, да вас мојој госпођи прикажем?“

„Драге воље!“ одговорим ја.

Он ме узме под руку, па ме одведе својој госпођи и

Ђира. Ја сам био пре тринаест година у београдској цркви кад се венчавао тадањи кнез Милан, и чуо сам како је тадањи митрополит рекао.

Спира. Ео па како је рекао?

Ђира. Рекао је: „Венчајет сја раб божји Милан, рабје божјеј Наталији“, — а није

рекао: „венчајет сја человјек са изузетним положејем —“ и т. д.

Спира. Е ал то је рекао други правилни митрополит; за то је венчање и било правилно.

Ђира. Тако је, тако. Са свим је тако и то што си рекао, и то што си још хтео рећи.

Шиљчићи и опанчићи.

+. Ушли су у туђу собу, закључали за собом врата и навалили на човека . . . (Славна полицијо немој се плашити! Овде је говор само о Николи Христићу и Владану Ђорђевићу, како су навалили на Мрашу да потпише Миланову брачну слободу и „јунгселство“).

§. Ко може рећи да Герман није велики добротвор сиротиње: та ето он се и сада постарао да број сиромашних ђака буде што мањи (— у благодјејанију),

§. Брошуру Јаше Томића „Народни пријатељ“ не могу пештанска господа да сваре, него је ето *по враћају*.

○. Београдски „јунгсел“ посматрао је ону велику

рече: „Machère, да вам прикажем мога пријатеља, грофа од Белолуковца!“

„Ах, господине грофе,“ рече ми госпа, „велика част!“

„Молим, молим!“ рекох ја, „Ви имате врло лепу косу! Ко вас чешља? Ако вам што устреба обратите се само на мене, ако смем молити.“

„Дивна досетка, господине грофе!“ рече госпа и нестане је у игри.

Хм, помислим ја, ако хоћете на силу да ме начините грофом, не браним. Ал’ онда ћу бар грофовски да се и наједем.

Одем дакле у трпезарију, па ти се наклоним на остриге, бордо, шампањац, швајцарски сир и тако даље, кад ал’ ево ти мог непознатог херцега с бароном па ме представи њему.

„Велика част, господине грофе!“ рече барон и узме ме под руку. „Ви сте зацело у политичном посланству?“

„Ћутите“, одговорим улашено, „не говоримо овде о политици; све друго само то не.“

„Све којешта! одговори он. „Овде нас нико не слуша, господине грофе, шта мислите о Америци?“

„Но,“ рекох ја, „многе сам људе познавао, који су се тамо здраво обогатили.“

бакљаду и илуминацију са „балкона“. А кад ће гледати велико осветљење са Балкана?

△. Краљ Милан је најпре сам био захтевао и одредио, да се његова брачна ствар одложи до 1. децембра, па онда је ускорио још октобра. А то је сасвим наравно: Децембар пада у божићни *пост*, а тако *веселе ствари*, као што је *развод брака*, не ваља да се у пост обављају.

— Да л’ је чича-Никола и свој капларски штап повео, кад је оно ишао да изнуди потпис у закључаној соби?

≡. Даклем је на поротном суду у Будимпешти опет сијнула „Луча Микрокозма!“

×. Новине су израз *јавног мњења*, новине су раставиле краља Милана од краљице Наталије, дакле их је *јавно мњење* раставило. Па на што онда толика вика!

≡. Герман је свршио своју мисију, па сад даје демисију. Иште пензију — плаветан табак. Ово је као враћати се на плаветан појас.

✎. Кажу да је Радић рекао, кад је чуо да га је Герман у *Месић* оправдио: *умесићу* ја теби!

✎. Касапин Ферер, Edler von Zehntausendguldenkraut, кажу да се вајкао и говорио, да је он криво заслужио оних 10000 фор. А који *касапин* не заслужује свој новац *криво*?

✎. Види се да је „Српски Дневник“ *момак*, а да

„Добар одговор!“ рече барон смешећи се. „Част ми, господине грофе, ви сте свршен дипломата.“

„Та“, одговорим ја, „мора и то човек да буде; хоћемо ли у трпезарију?“

Одемо дакле у трпезарију, а мој ти барон започне: „Господине грофе, молим вас, збаците образину, па ми отворено реците: Шта мислите о Америци и Енглеској?“

„Но“, рекох ја, Енглеска је велика нација, много је што шта пронашла, па међу осталим и макарски зејтин.“

Мој вам се барон намршти и упита ме: „А шта мислите о Куби?“

„Но“, одговорим ја, „шта да мислим? Тамо роди добар дуван!“

Мој се барон још већма намршти па ме упита: „А шта мислите, господине грофе, о околностима у Паризу?“

„Да“, одговорим ја, „то ћу вам отворено признати, да су Паризлије први у фризурама!“

„Но, та с вама се не може разговарати! повиче барон, хоћете ли, господине грофе, бити тако добри, да ми успете чашу вина?“

„Молим“, одговорим ја, „напротив, учините ви мени ту љубав“, и пружим му своју чашу.

није жена. Јер док жене радо одговарају, „Српски дневник“ ево никако да одговори на „Браниково“ питање, које овај већ четир пута понавља.

Шоробоцкало.

Бука. Даљем кр. Милан морао се позвати на свој изузетан положај.

Шука. Тако је, ко не може да се позове на правилност мора да се позива на изузетност.

Бука. Ал ако се народ узме на њега, онда ће му бити положај још изузетнији.

Шука. За то су паметнији они људи, који своју будућност зидају на правилности, него они што се хватају за изузетности.

Е п и г р а м и.

I.

Некоме.

Ти си негда Српству доста обећава'о.

Тад је ђаво спав'о.

Сада ти је пос'о наузнака трудан,

— Сад је ђаво будан.

II.

Какво питање такав одговор.

Зашт' је небо пуно звезда?

Казаћу вам ома.

Јер иначе не би могло

Бити астронома.

„Ви сте одличан дипломата,“ рече барон, када ми је напунио чашу шампањцем, „и мило ми је, што сам вас упознао; али једно ћете ми признати, да ли држите Русију за поштену или за неискрену?“

„То морам казати, одговорим ја, „да су сви Руси, које сам ја познавао, били здраво поштени људи!“

„Не“, повиче барон, „ја видим, господине грофе, да није вредно с вама разговарати се; препоручујем се!“

Он ме остави, а ја не будем лењ, него вам се наклоним на шампањац, па сучем као гуја! Једну боцу за другом, а када сам се мало угрејао, помислим: А зашто не бих и ја играо, као и други људи? На посао! Подигнем мало огрлицу у вис, па пређем најближој госпођици, која је била мени леђма окренута, и рекнем јој:

„Госпођице, смем ли молити за идућу ваљку?“

Она се окрене, па када ме опази, стаде викати: „Пи! Какав безобразлук! Сапуновић, мој кудравичар!“

То је била кћи тајног саветника, коју ја сваки дан чешљам. Сад настане права хука-бука. Верберин? вичу грофови. Quelle horreur! вичу всјвоткиње! Мој непознати херцег дође к мени и рече:

„Ви ћете ми рачуна дати! Ваше оружје?“

III.

После нове сале.

Шта ће бит' са старом салом?

То би било zgodно место

Да с' у њој сарани

Нотабилитетство.

Арги.

Из писма једног расејаног.

I.

Но и тај Јован Суботић с његовим „Кир-Јањом“ — баш сам се слатко насмејао! Купио сам га пре неколико дана у књижари браће Поповића и Јоцића у Београду, па сам га читао на лађи путујући на пароброду у Гргетег манастир, ту задужбину кнеза Лазара, који се покалуђерио и добио име св. Симеун. У Гргетегу ми даде штумадла лепу хотелску собу № 17. и ту сам добио и „Заставу“, што ју уређује Никола Јоксимовић и прочитао сам ју до краја. Шта вам ту нема! Кажу да је Јаша Томић подигао штампарску парницу против Козме због једног чланка у „Невену“. После пише у новинама и то, да се Мраша брачно развео са својом женом и да се намерава повући са политичког рада у своју воденицу у Гроцкој. И „Јавор“ су ми дали да читам. Врло ми се допадају песме од Иларијона Руварца, а и уводни чланци дра Полита-Десанчића у „Голубу“ заиста су дивно написани. Из гореспоменутог манастира Беочина дошао сам на жељезници у Сентомаш; била је мала вода, па смо споро пловили. Кажу да је у Сентомашу увек мала вода. Сад како су наступили дужи дани, т. ј. зима, ради су Сентомашани да се постарају за боље осветлење и за то буше артески бунар, а улице калдрмишу са „Наше доба“, и добро се гази по њему, само се човек искаља. „Стармалог“ никад не читам, јер астрономија и хемија није моја струка.

„Чешаљ и маказе,“ одговорим, ако хоћете, удалите се три корака даље од мене. Будало једна, зашто сте мислили, да сам гроф? Ја сам берберин и кудравичар, и то мушки и женски, ако вам што устреба, ево моје атресе“

Завучем руку у џеп, извадим неколико мојих карата и бацам их међу њих. Сада се изроди општи смеј, само се барон није смејао, него приступи к мени озбиљно и рече: „Оставите с места дворану.“

„Молим“, одговорим ја клањајући се, „немојте ме једити! Ја сам се здраво добро код вас провео, а ако би хтели, да ми вратите посету, ја сам свако вече „код макове седмице,“ где ћу вам с драге воље приповедати о политици, јер ја стојим са свима државама у дипломатском одношају. Из Италије добијам горку ракију, из Француске парфиме, из Енглеске „енглеско пиво“, из Кубе цигаре, из Русије вотку, а из Америке слободу.

Лаку ноћ господо моја!“

(По немачком.)

Враголан.

У Новом Саду сам хтео да наручим пове хаљине, али је тамо оскудица у штампаријама, које то израђују, и тако сам се морао задовољити уместо једног пара хаљина са два пара кобасица с реном, које сам појео у једној апотеци. Иначе сам сасвим здрав, само ми фали пустара Сириг са њених 4000 златних ланаца и толико златних сатова. Био сам у Сомбору, да посетим патријара Германа, који станује у редакцији „Бачванина“ и врло ме је лепо дочекао и поздравио по бачванској опаклији. Коста Р. уредник „Тајмса“, грди Лондонце и назива их швиндлерима, а он је — вел — Новосађанин.

Ако сте ради за мене чути, ја сам хвала богу здрав, ма да сам прогутао читав један „Виделов“ чланак, што га је написао уредник „Самоуправе“ Пера Тодоровић, још кад је оно у Београду живео као новосадски емигрант. Био сам и на аудијенцији код тиквеног краља. Он баш чита „Србинове записнике“, што их пише Абердар у својој штампарији у Вршцу и штампа их на својој црвеној фотељи у будућем министарству хинеске просвете, а уз сарадништво игуманије Милеве из оне вароши, што се почиње са мађарском речи фене, а то значи ђаво.

Иначе остајте ми здрави, а ако можете и весели!

Расејановић.

Уздисај.

Уздах'о сам за тобом,
Девојчице бледа!
— Ту погрешку исправљам
С ова четир реда.

Т. Р.

Страшна претња.

Зар нисте чули да ја са персоналном унијом претим?! Сигурно сте чули кад се смејете.
Е па кад се сви смеју, смејем се и ја.

Pester Lloyd.

Како је постао први бирц.

Путовали једном Бог и свети Петар по свету. Стизали су у многа села и градове, али нигде да их приме на конак.

А св. Петар ће рећи Богу:

„Како то, Боже, не можеш ти да учиниш да људи постану гостољубиви, па да нам даду где год преноћишта?“

А Бог му одговори:

— „Ја сам њих махнуо, нека раде како год хоће.

Али ћу за ово негостољубље ипак ди их казним.“

„О, учини то, Боже, јер су баш заиста заслужили, да их стигне казан твоја,“ рече св. Петар.

Бог тада махну руком, и пред њима се створи назидана кућа, у коју како уђоше, одмах изађоше пред њих човек и жена и запиташе их, да ли хоће јела или пића? Они им одговореше, да би ту да преноће.

И они у кући драговољно их примише на конак, али за — новац!

То је био први бирц, а после тога се као указано прстом казни божје, подиглоше они на све стране. А да су њима људи заиста кажњени, доказује онај велики број пропалица у свету, који је са њих испропадао.

Прибиљежио: Љ. Л.

Наседаније.

Неки старац, који је одвео свог јако одраслог мезимца у I. гим. разред у Н. Сад, затече свог „бити имајућег“ ђакелу, где се већ упознао с неким ђаком, који је био растом много нижи од њега и разговара се. Старац запита презумптивног „колегу“ свог мезимца: „Је л' те, синко и Ви идете у I. разред?“

Запитани ђак увређено возопије: „Не идем ја у I., него у 4.“

Старац: „Е, гле молим Вас, ко би то мислио, како сте мали!“

„Е“, рече стармали господин: „мали сам, ал' много имам у глави!“

„О“, молим Вас, рече старац. А зар се „синко, Ви не чешљате?“

Јовилим.

Укор из раја.

Је с' чуо, поп Цанто, то није лепо од тебе, што нећеш да држиш вључ Ти бар, као парох петровачки, требало би да се угледаш на мене:

Свети Петар.

Из позоришта.

Неки Србин, који је имао две добре рипиде, дође у неко немачко позориште на преставу. За све време преставе тако је тапшао и ногама и рукама, да је то свима упало у очи. Између чинова упита га његов сусед, такођер Србин:

„Мора бити да вам се особито допада, кад толико лупате?“

„Јок, брате!“ одговори овај. „Неznam ти ја немачки ни беле; него ми је хладно, па сам као човек хтео мало да се — угрејем.“

С. Л. Л—ић.

Није могао ни једно да поједе.

У сремском месту Е. био неки Шваба доктор, па дошао болеснику Србину, да му препише нешто за чистићење стомака. Кад је написао рецепт рећи ће: Ово су пилиће (пилуле), па у јутра узим' две, у подне две, а у вече опет две.“ „Добро“ рече болесник. Када сутра у јутру дошао доктор, а болесник као и пре. Доктор љутито повиче: „Што ниси јела пилиће?“ — „Не могу, господине“, одговори пацијенат, „ево моја ми Јула јуче у подне само једног *пешлика* приредила, па га нисам могао појести, а камо ли два. Аратос ти таквог лека.“

Јовилим.

Ухићено писмо.

Дивна госпођице и поштована комшинице!

Од како сам вас ономад у плавој хаљини са прозора видео, моје срце нема мира, моја душа нема мира, моја мисао нема мира, мој сан нема мира, мој мир нема мира.

Ја сам одсео у хотелу „Еуропи“, — ви сте дакле и европски мир порушили.

Ако то не поправите; ако ми не дате прилике да се с вама познам, ја ћу вас тужити — Бисмарку.

У име европског мира молим за одговор.

Poste restante

Seladon.

Какве воде.

У мом селу букнула ватра једаред баш о помоћи. Свет поче јурити сокаком, вичући непрестано: „ватра!“ — Неко повиче од светине: „Котлове амо, жене, воде!“ Ту је близу била кућа мога кума Аврама Бућкала, па како се његова сирота жена Јока синоћ мало више навукла, није чула да се звони на ватру, но кад тај неко баш под њеним прозором повика: „Жене, воде!“ трже се ипак иза зна, па онако буновна повиче: „какве воде, бог вас видио! — Дајте вина!“

Јовилим.

Начело једног лечника.

На некој забави састане се богати трговац М. са лечником Н.

Трг. О господине, ја сам се сад сетио да сам ваш дужник. Ама човече што ме нисте опоменули.

Лечн. Знате, то је моје начело, ја поштене људе никад не опомињем.

Трг. Добро, добро, — али ако се деси да који поштен човек неће сам својевољно да плати, — шта радите онда?

Лечн. Онда причекам још неколико месеци.

Трг. Ал ако ни онда не плати.

Лечн. Е, онда се уверим да није поштен човек, и онда ми моје начело већ допушта да га тужим.

А.

Из школе.

Господин учитељ је баш о тројанском рату предавао и овако завршио:

— Немојте дакле заборавити да се јунак тројанског рата звао Хектор.

На ово је Цера Паји рекао:

— Но, ово ће лако бити запамтити. И наше се песо тако зове.

На идућем часу упитаће г. учитељ Пају:

— Но, Пајо, би ли ми могао казати ко је био јунак тројанског рата?

Паја не могав се сетити имена рећи ће:

— Било је Херино песо.

Разговор.

А. Рђава смо времена дочекали.

Б. Имаш право, брате. Данас човек ако хоће не може поштено живети, ако не краде.

Питање и одговор.

— Кад погледеш горе изнад себе шта видиш?

— Небесни свод.

— А кад је киша?

— Кишобран.

Не треба јој већа плата.

Госпођа Н. је више пута приметила да јој куварица затајива од новаца, које јој за пијацу даје. Једном ће јој рећи:

— Чујеш, Жужика! боље ћу ти дати месечно 2 фор. више плате само немој красти.

— То је немогуће, госпођо, онда бих ја бар 5 фор. штетовала сваког месеца.

Укрчми.

— Шта? Ви тек другу чашу кива пијете? А ја већ шесту!

— Ја и не могу више од две попити.

— А ја могу десет!

— Хја, кад бих ја могао толико испити колико ви, ја бих могао испити двадесет!

Није му рекао да је украо.

Неко је тужио свога познаника:

— Овај ми је нанео увреду части, рекао је да сам га покрао.

— То ја нисам рекао — упадне оптужени. То је овако било: Ја сам изгубио буђелар и он ми је помогао тражити. Буђелар нисам нашао. Ја сам му онда рекао: Но, пријатељу, да ми ти ниси помогао тражити, ја бих био нашао свој буђелар.

Код адвоката Н. Н. била велика част. При расстанку домаћин устане, да помогне гостима навлачити горње капуте и да их испрати. На то ће му рећи неко од гостију, кад га је дочепао за јаку од капута:

— Та не трудите се, госп. докторе; није то вужно, помоћи ћу се већ и сам.

— Молим, молим, пријатељу, — одговори домаћин — дозволите само. Ја хоћу — и преко обичаја да вас уверим, да адвокати не знају само свлачити капуте, него и облачити.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА ГОДИНУ 1889.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

— ГОДИНА ПЕТНАЕСТА. —

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе најјефтинији српски календар, који је за ово четрнаест година распрострајен у више од 185,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године на лепој, углађеној артији.

Календарски део „Орла“ уредио је вешти зналац овога посла у нас Светозар Шакрак-Нинић. Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, уз то чисто изрубрициране листове за бележење.

Забавно-поучни садржај „Орла“ за годину 1889. грана се на ове одељке:

1. НАРОДНИ ДОБРОТВОРИ: Митрополит Ђорђе Николајевић, од Тома Крстова Поповића. 2. ПРИПОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: Јелка Вожићева од С. В. П. 3. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: а) Детињи плач и мајчина милост, од Др. М. Јовановића-Батута. б) Гимнастика плућа, од Др. (≡). 4. НАРОДНА ПРИВРЕДА: а) О гајењу жита, б) О главници и рђи, од М. Петровића. в) Шта и како да радимо, од Ж. В. г) Керпсово саће, д) Која је најбоља ђерзонка, од Јована Живановића. 5. НАРОДНА НАСТАВА: а) Од куда су неваљалства на деци? б) Како се навикну деца на привреду. Из бележака † Др. Ђорђа Натопшевића. в) Пијаница пропалица, од Др. М. Јовановића-Батута. 6. ПОВЕСНИЦА: Косово, од Н. Ј—ћ. 7. ИЗ ПРИРОДЕ: Прелетела звезда — утекао роб, од С. М. 8. ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА: а) Српска државна жељезница, од Ф. Каница. б) Манастир Врдник (Раваница) у Фрушкој Гори, од Пантелејмова Јеврића. 9. ПЕСНИШТВО: а) Учи ђеда свог унука. б) Кијевкиња. в) Оној цури што преде. Све три од Змајована. 10. УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ. Уз овај садржај иду Вашари и Огласи.

Илустрације за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

I. Насловну слику: 1. Др. Јосиф Панчић. II. Лице: 2. Митрополит Ђорђе Николајевић. 3. Димитрије Нешић. 4. Иван Гундулић. 5. Даворин Јенко. 6. Паја Јовановић. 7. Ђорђе Малетић. 8. Мита Поповић. 9. Веламир Валожић. 10. Др. Лаза Костић. 11. Светозар Милетић. III. Слике из наших крајева: 12. Црква Лазарица у Крушевцу. 13. Манастир Врдник у Фрушкој Гори. 14. Из старе Србије и Шумадије. 15. Манастир Раваница и Љубостиња у Србији. 16. Ткање Ђилимова. 17. Домаћа слава. 18. Српске државне жељезнице. 19. Тунел на српској жељезници од Ниша до Пирота. 20. Мост на српској жељезници од Ниша до Пирота. 21. Назарет у Галилеји. 22. Зетски дом на Цетињу. 23. Учи деда свог унука. 24. Сракиња преља. 25. Кијевкиња. 26. Крштење Руса пре 900 година. 27. Весела браћа.

„Орао“ за год. 1889 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Нарудбине из Србије прима књижарница Велимира Валожића у Београду која рабатује 20—25%. Из свију осталих крајева упућују се нарудбине на потписану штампарију. Растуривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „ЦАРИЊ“ мали календар са сликама за год. 1889. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и нарудбина као у „Орла.“

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,
издавалац „Орла“ и „Цариња.“

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изузет учење) у основној школи — — — — —	10 н.
Изв. Часослова оупражненіе въ чтеніи церковныхъ книгъ въ оупотребленію въ нар. оучилищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и допунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ „ II.	60 „
Велика катавасија	1. — „
Мала катавасија	20 н.
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1. — „
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из прве руне добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књијарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књијарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДАЊЕ.

Пошт. лађа

1888. до

од 3. октобра

даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ и ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: средом, петком и недељом у 1¹/₄ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД-ОРШАВУ: средом, петком и недељом у 1¹/₄ сахата по подне.

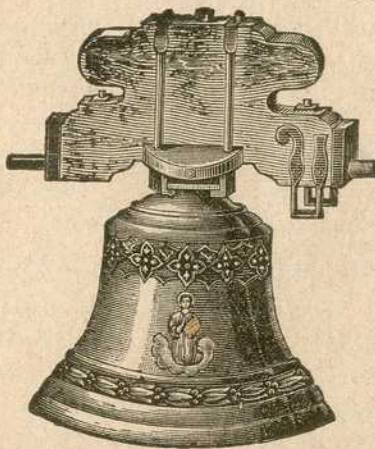
Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: понедељником, средом и суботом у 12¹/₂ сахата по подне.

У НОВОМ САДУ 2. октобра 1888.

ОДПРАВНИШТВО.

О Г Л А С И.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ћорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова,

са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЋОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

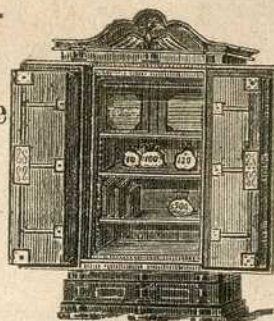
звоноливци у Вршцу.

6-10

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

18-18